

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelk »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Slovenska poklonitvena deputacija,

ki jo tvori krog 200 zastopnikov Ljubljane in drugih občin iz cele dravske banovine, se je sinoči odpeljala in je danes jutraj prispela v Beograd. Jutri 12. t. m. ob 17.30 bo skupno z deputacijama iz dunavske in drinske banovine sprejeta na dvoru, da se pokloni kralju in sporoči izraze udanosti in ljubezni slovenskega naroda do kralja in cele vladarske hiše.

Ko je pred dobrim mesecem dni iz zagrebškega občinskega sveta izšla inicijativa za poklonitev zastopnikov Zagreba in vseh Hrvatov kralju, je ta inicijativa našla močan odziv po celi državi. Deputacija Zagreba in ostalih hrvatskih mestnih in drugih občin je imela namen in nalogo, da kralju ne le izkaže osebno spoštovanje, udanost in ljubezen, ampak da mu tudi jasno in odločno sporoči voljo hrvatskega naroda, slediti kralju v njegovem 6. jan. 1929 započetem delu na konsolidaciji notranjih upravnih in gospodarskih prilik, na izgradnji duhovnega edinstva vseh treh plemen, in zlasti, da mu tudi sporoči, da hrvatski narod z vso odločnostjo obsoja one, od tujine plačane elemente, ki na tujem in doma skušajo rovariti proti državi in se poslužujejo v to svrhu tudi zločinskih atentatov in umorov.

Za deputacijo Zagreba in drugih hrvatskih občin prihajajo h kralju vedno nove poklonitvene deputacije iz vseh delov države, iz Srbije, Črne gore, Dalmacije, Bosne, Hercegovine, Slavonije in Vojvodine, vse z istim namenom in isto nalogo, dano jim od naroda svojih pokrajin: da odobre novo inavgurirano državno politiko, koje temeljni cilj je pomirjenje političnih strasti, ujedinjavanje naroda, gospodarska konsolidacija. Deputacija iz dravske banovine, ki se pokloni kralju jutri, ima še svoj poseben pomen: slovenski narod brez razlike se pokloni po svojih zastopnikih Njemu, ki je za nas vse perzonifikacija jugoslovenske ideje, ideje narodnega in državnega edinstva. Njemu, ki je v strašnih dneh kalvarije srbskega naroda delil s svojim narodom vso bedo in vse trpljenje, ko je korakal s svojo armado na umiku preko zaleđenih in zasneženih albanskih gor; ki je v krvavih borbah, v katerih so tekli potoki srbske krvi in padale hektombe žrtev za ideal ujedinjenja vseh jugoslovenskih plemen, stal vedno v prvih vrstah in ki je vlival upanje in pogum v srca svojih junakov, ko so mnogi že omagovali; ki je povedel ostanke srbske armade k novemu zmagovalnemu pohodu na solunsko fronto in tam skupno z antantnimi četami in dobrovoljci iz vseh jugoslovenskih dežel izvojeval veliko končno zmago nad nasiljem ter razbil okove robstva avstrijskih Jugoslovenov. Njemu, ki je v vseh letih od

Prihod slovenske delegacije v Beograd

VSE MESTO V ZASTAVAH IN SLAVNOSTNO RAZSVETLJENO.

BEOGRAD, 11. januarja. Poklonitvena deputacija iz dravske banovine z ljubljanskim županom dr. Pucom na čelu je prispela semkaj s posebnim vlakom 20 minut za rednim brzovlakom. Čim je zavozil vlak na postajo, je zasvirala vojaška godba državno himno, nakar je izdal predsednik sprejemnega komiteja deputaciji svoje zadnje instrukcije. Štirje člani komiteja so se peljali deputaciji že do Vinkovcev nasproti. Oficijelnega spreje-

ma na kolodvoru ni bilo, ker se bo vršil šele po prihodu poklonitvenih deputacij iz drinske in donavske banovine. Imenom beograjske mestne občine je pozdravil delegate slovenskih občin podžupan Zadina. Člani deputacije iz dravske banovine so nastanjeni predvsem v hotelu »Excelsior«. Vse mesto je bogato v zastavah in okrašeno z barvanimi žarnicami. Na Terazijah je slavofook z napisom: »Živel kralj!« »Živela Jugoslavija!«

Tardieu o pomenu haaške konference

ZAGOTOVITEV MIRU EVROPI GLAVNI CILJ HAAŠKE NI ŽENEVSKE KONFERENCE.

HAAG, 11. jan. Na včerajšnjem novinarskem banketu je imel francoski ministrski predsednik Tardieu daljši govor, v katerem je naglašal velik pomen nalog, ki jih mora rešiti haaška konferenca. Izrazil je svoje trdno prepričanje, da bo uspeh dovoljen, ker vodijo pri delu vse države trije vodilni motivi: mir, zaupanje in sporazumnost. Za realizacijo konferenčnega programa pa je vsekakor potrebno, da navdaja vse udeležence najboljše volje. Francija bo storila vse, kar je v njeni moči, da se zajamči mir v Evropi. To bo obenem tudi cilj prihodnjega zasedanja Društva narodov. Skrajni čas je že, je zaključil Tardieu svoj govor, da se postavi svet na novo podlago.

BERLIN, 11. jan. »Vossische Zeitung« poroča iz Pariza, da namerava francoski zunanji minister Briand uporabiti navzočnost številnih evropskih zunanjih ministrov in državnikov v Haagu kot ugodno priliko, da utre pot ustvaritvi Zedinjenih držav Evrope. Ako bi bil uspeh predpoizvedovan pozitiven, bi se delalo potem za ustanovitev stalnega panevropskega komiteja pri Društvu narodov, čegar naloga bi obstojala v tem, da izdela konkretne predloge o reorganizaciji Zedinjenih držav Evrope.

PARIZ, 11. januarja. Jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković je objavil v »Paris Midi« sledečo izjavo o slo-

višču držav Male antante napram vprašanju vzhodnih reparacij: »Jugoslavija, Rumunska in Češkoslovaška popolnoma soglašajo v tem, da je treba v svrhu preprečenja sporov in diplomatskih konfliktov v bodočnosti končno rešiti vprašanje vzhodnih reparacij. Država, ki je mnogo žrtvovala, da pride do sporazuma, mora vsekakor dobiti odškodnino v rešitvi drugih problemov. Jugoslavija je v vprašanju avstrijskih in bolgarskih vprašanj žrtvovala zelo veliko in bi bila zato vsekakor prikrajšana, ako ne bi dobila prilike za ureditev madžarskih reparacij. Ako se hoče priti do rezultata je na vsak način potrebno, da vsakdo kaj žrtvuje.«

Kosovska devojka in carica Milica svetnici

BEOGRAD, 11. januarja. Znani srbski državnik Čedomir Mihačević, je poslal patrijarhu Dimitriju poziv, naj proglasi carico Milico in Kosovsko devojko za svetnici.

Davčni bojkot u Indiji

LONTON, 11. januarja. V smislu odloka vseindijskega kongresa se je v Indiji že niti izvajati davčni bojkot. Prebivalstvo več pokrajin se je odločilo, da ne plača več državnih davkov. Udeleženci kongresa so razvili zelo živahno agitacijo v provinci posebno med omila-

po več tednov krepi v našem snežnem slovenskem planinskem zraku za nadaljno delo. S polno pravico nosi naš kralj ime Ujedinjitelja našega naroda, s polno pravico pa mu lahko naša slovenska deputacija tudi sporoči, da je On šele dejansko napravil iz kaosa države močno edinstveno Jugoslavijo, ki danes bolj ko kdaj poprej uživa spoštovanje in ugled tudi v zunanjem svetu.

V tem prepričanju, ki obvladuje nedvomno vse člane slovenske poklonitvene deputacije, se mu bo deputacija jutri poklonila in mu tudi lahko in mirnim srcem dala zagotovilo, da bo slovenski narod delo, kakoršno se vrši pod njegovim vodstvom in po njegovi volji od lanskega zgodovinskega 6. januarja, z vsemi svojimi silami podpiral in na njem sodeloval.

dinci, ki jih pozivajo, naj se bore z vsemi sredstvi proti Angliji in za neodvisnost Indije. Novo ustavo in obliubo položaja dominionov Indiji z vso odločnostjo odklanjajo iz razloga, ker je angleška kultura v velikem nasprotju z indijsko kulturo. Indijski podkralj je izjavil, da trenutno ni niti misliti na to, da bi se rešil indijski problem in da bi postala Indija britanski dominion. Podkraljeva izjava je izzvala veliko nezadovoljstvo ne samo med umerjenimi indijskimi liberalci temveč celo v londonskih krajih.

Rešilna ekspedicija letalca Čuhnovskega

MOSKVA, 11. januarja. Sovjetska ekspedicija, ki je bila organizirana, da poišče izgubljenega ameriškega aviatika Eielsona, odpotuje še ta mesec iz Krasnojarska. Ekspedicijo bo vodil znani ruski aviatik Čuhnovskij, ki se je proslavil o priliki iskanja ponesrečenih članov posadke italijanskega zrakoplova »Italia«. Čeprav je zima zelo huda in je mraz pritiskal do 40 stopinj pod ničlo, vendar se člani sovjetske ekspedicije zelo aktivno pripravljajo na težko akcijo.

Neprijetno presenečenje

je doživel trgovec Martin Kocbek iz Sv. Ane v Slov. Gori, ki je v četrtek 9. tm. pripeljal za neko trgovko na Koroški cesti 2 zaboja jajc (2100 izvodov) v vrednosti 2500 Din. Kaker običajno je hranil zaboja v gostilni Vlahovič in pozneje poslal tja nekega moškega z listkom in z naročilom, da zaboja odpelje trgovki. V gostilni pa so izjavili, da sta jajca že dva moška odpeljala. Ker se je trgovec Kocbek med tem že odpeljal domu je šele danes izvedel, kaj se je zgodilo in sporočil zadevo policiji, ki je uvedla preiskavo.

Usoda brezposelnega.

Kakor že večkrat poprej, je prišel tudi 9. tm. krog pol 12. ponoči k hlapcu gostilničarke Beranič na Tržaški cesti, Francu Drevenšku, v konjski hlev neki moški in prosil, da sme v hlevu prenočiti. Ker je bil tujec tako pijan, da ni mogel dalje in ker je od mraza trepetal po celem telesu, mu je hlapec dovolil. Tujec je zlezal pod jaslji, še enkrat dobro potegnul iz steklenice žganje, nato pa trdo zaspal. Ker se še včeraj 10. tm. ob 2. pop. ni zbudil, je se hlapec gledal, kaj je, in je uvidel da je človek v nezvesti. Obvestil je rešilni oddelk, ki je nesrečnega, kateri je imel ozeblino na stopalih in po nogah, odpeljal v bolnico. Zdravniki so konstatirali težke ozeblino, mož pa je ležal še naprej v nezvesti. V njegovem žepu so našli samo objavo tukajšnje borze dela, ki se glasi na ime Ferd. Mešiča iz Podčetrka in ga neoblašča za vožnjo iz Maribora v Rog. Slatino. Star je 35—40 let. Tudi z injekcijami ga včeraj niso mogli spraviti: zavesti in je sinoči ob pol 9. umrl.

Dar Rdečega križa.

Rdeči križ kraljevine Jugoslavije ima vsako leto na dan 6. februarja svoj dan. Ker je letos 6. februarja delavnik, se ta dan, ki je namenjen zbiranju čim več gromotnih sredstev za to humanitarno ustanovo, praznuje to leto naslednjo nedeljo, t. j. dne 9. februarja, na kar bodi javnost opozorjena že danes.

Ljubljanski balet kot otroška vprizoritev. Vsak odrasli, ki kupi vstopnico, ima pravico, da vzame enega otroka do 4 let, na krilo.

Otroške predstave in naše gledališče

NOVA DOBA — NOVE ZAHTEVE. — VZGOJNI VPLIVI. — PROBLEM MLADINSKIH IGER. — SODOBNE POTREBE OTROKA. — IZSLEDKI MLADINOSLOVCEV. — VEČ ROMANTIKE! — NE OMALOVAŽUJTE OTROŠKIH PREDSTAV!

Eno najlepših gesel, ki so se kdaj propagirala v javnosti, je geslo: Vse za otroka! Ta misel ni nova, pač pa je v povojni dobi dobila še poseben pomen. Saj se je ves civiliziran svet zavzel v prvi vrsti za blagor in napredek dece, da lahko po pravici imenujemo to dobo »stoletje otroka«. Skoraj v vseh državah tekmujejo vsi vzgojni faktorji — od obitelji do državne uprave, da bi pomagali povzdigniti živo narodno moč — deco.

V tem prizadevanju so pa vsled povsem novih socialnih, gospodarskih in kulturnih razmer padle mnoge zastarele oblike mišljenja. Rodila se je težnja po novi vzgoji, ki v polni meri upošteva telesni in duševni razvoj otroka. Mladinoslovci in vzgojslovci hočejo prelomiti s tradicijo, ki zadržuje normalen razvoj otroka z dušnim pritiskom odraslih.

Res je, da smo se odrasli stalno zanimali za telesno rast otroka, mimo duševne rasti pa smo hodili slepi! Otroke smo smatrali za »majhne odrasle«, ne da bi poznali in upoštevali one trdne, po naravi določene zakonitosti, ki jih razvoj dece potrebuje.

Kakor bi dajali novorojenčku mesto mleka hrane, ki jo uživajo odrasli, smo dajali dečkom in deklicam na raznih stopnjah duševne hrane, ki je niso potrebovali in ki je niso mogli prebaviti... In uspeh? Apatični, nesamostojni ljudje, brez naravnega zanimanja, brez zavesti, brez moči — ljudje, ki niso nikake osebnosti.

Nešteto krat se povdarja v vzgojni pomen gledališč, ki s svojimi umetniškimi stremenji brezdvomno uplivajo v večji ali manjši meri na miselnost odraslega, kaj šele — otroka! Tega se zavedajo naša gledališča, ki se stavljajo javnosti na razpolago kot važni mladinski vzgojni činitelji s tem, da prirejajo tudi — »otroške predstave«. Običajno se vržejo za to svrhu v repertoar 2 ali 3 mladinske dela in — stvar je rešena. Ni pa povsem rešena iz sodobnih vzgojnih vidikov!

Tu predvsem trčimo na vprašanje izbire primerne mladinske igre. Na žalost smo Slovenci v tem oziru še na zelo primitivni stopnji. Dočim nas hočejo na eni strani naši »poeti« zadušiti s svojimi proizvodi, se na drugi strani za mladinsko dramatiklo skoraj nihče ne zmeni. Že to dejstvo je jasen dokaz, da se ona pri nas še ne upošteva v taki meri, ki bi bila res v prid naši mladini. Samoniklega in dobro obdelanega imamo prav malo: »Peterčkove poslednje sanje« so doživele v Ljubljani že zlati jubilej, zato jih pa dajo vsaj vsako leto o pravem času na repertoar. Letos pa še celo sporedno z modernim »Janezkom — Nosančkom«, ki je v polni meri uspel in ga že igrajo dva meseca »Snegulčice«, »Pebelke« in »Trnjulčice« so pa že tako premlele, da jih gledališke uprave ne dajejo več na spored. Imamo sicer še nekaj manjših igrice za šolske odre, kar pa za mestna gledališča ne more priti v poštev.

Ali pa ta malenkost odgovarja tudi sodobnim potrebam otrokovim? »Otroške predstave« so namenjene predvsem otrokom predšolske in šolske dobe (pribl. od 3. do 14. leta). Občutenje, zaznavanje, predstavljajanje, spominjanje, mišljenje in hotenje je pri otrokih v tem starostnem razdobju tako različno, da je težko vsem ustreči.

Mladinoslovci so dognali, da otrok med 2. in 6. letom ni bitje, ki bi živel v tistem realnem svetu, kakor odrasli. Njegovo življenje je kakor v pravljicah. On doživlja svet in življenje, kakor bi sanjal z odprtimi očmi. Najsrečnejši je v igri, kjer se lahko sam udejstvuje. Palčki, vile, junaki... n. pr. na gledališkem odru so mu le — sanje, ne morejo mu pa biti

še globoko doživetje. Zato še gledališke predstave v tej starostni dobi ne morejo odločilno vplivati na otroka, čeprav se izvrši do 7. leta v njegovem duševnem življenju že velik napredek.

Pač pa se zanimanje v šolski dobi oklepa že vsega, kar se tiče otroka samega. Njega pozornost se obrača na zunanji svet, ki ga doživlja že s polno zavestjo. Prav tako doživlja pravljice, ki mu jih njegova domišljija zariše silno romantično: čarovnike, zaklete gradove, gozdne vile, palčke, deveto deželo... vse to si predstavlja silno fantastično. Deček hoče junakov, močnih roparjev, zmagujočih raziskovalcev s konkretnimi motivi. Še-le s 13. letom določuje Francoz Ferrière dobo abstraktnega otrokovega zanimanja. Še-le takrat se pojavi zmožnost definicij n. pr. usmiljenja, pravičnosti itd. V tej dobi se more otrok poglabiti v posamezne pojave v živalstvu in rastlinstvu, v tehniki, industriji itd. Teoretiziranja še ne mara, on išče dejanja, življenja, posebnosti...

Kakor naša današnja mladinska literatura prav malo odgovarja tem sodobnim izsledkom, tako so še v mnogo manjši meri pripravne poglobitvi otrokovega duševnega obzorja današnje »pravljčene igre«. Površno obdelanje, ki je z morda lepim in primernim motivom ter s prisilno vrinjenimi pesmicami mladine ne more ogreti. Deca se sicer tej ali oni osebi nasmeje, opazuje te ali one podrobnosti, celota gre hladno mimo... predstava ni uplivala kot doživljaj, ki bi prešinil ves duševni organizem.

Na žalost tudi inscenacija mnogo greši, ker se mladinske predstave splošno omalovažujejo. Rumeni zastori z lučnimi efekti in godbo kot preludij še ne prinesejo uspeha, če je vse ostalo vsakdanje in prav nič pravljčnega...

Zlat rudnik, deveta dežela z biseri, zlatimi hišicami, srebrnimi posteljicami, z žvrgolenjem ptičic in zraven tega še par ducatov pravih pravcati palčkov... že to bi bilo dovolj snovi za pripovedovanje in premišljanja. Tako pa ima danes mariborska deca v najboljšem spominu od celotne »Grudič« le gospodarja »devete dežele« s čarobnim macafizelnom, edini res pravljčni prikazni cele igre! Domoljubni motiv je pa na žalost pri večini šel hladno mimo...

Ako bi uprava le majhen del izkupička nedeljske predstave žrtvovala za boljšo opremo »devete dežele«, ako bi avtor in režiser delo podvrgla temeljitemu pregledu in ako bi igralci vzeli stvar resneje, bi delo pri repriji uspelo v popolno zadovoljstvo vseh. Pravijo pa, da letos otroških predstav ne bo več, ker so baje že preko Velike noči nedeljski popoldnevi oddani za podeželski nedeljski abonement. Za otroke pa pride v poštev le nedeljski popoldan. Torej se naši deci ne obeta mnogo razvedrila! Škoda!

Kakor vse kaže, še za Maribor ni napočila doba resničnih umetniških mladinskih predstav. Hvaležnih gledalcev bi bilo na stotine, saj so pri prvi letošnji otroški predstavi morali oditi mnogi, ker je bilo gledališče do zadnjega kotička zasedeno. —X

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 11. januarja ob 20. uri »Morala gospe Dulske«. Ljudska predstava pri najnižjih cenah. Zadnjič.
Nedelja, 12. januarja ob 15. uri »Gostovanje ljubljanskega baleta«. — Program za deco. — Izven. — Ob 20. uri »Gostovanje ljubljanskega baleta«. Elitni program.
Ponedeljek, 13. januarja Zaprto.
Torek, 14. januarja ob 20. uri »Lepa pu stolovščina«. ab. A. Prvič.

Mariborski in dnevni drobiž

Iz banske prosvetne uprave.

Bivši oblastni nadzornik za osnovno šolstvo v Mariboru g. dr. Fran Kotnik je imenovan načelnikom za osnovno šolstvo pri prosvetni upravi dravske banovine v Ljubljani in je že prevzel svoje posle.

Gradbeno gibanje v Mariboru.

Na seji mariborskega mestnega sveta, ki se je vršila v četrtek popoldne, ste bili izdani sledeči dve gradbeni dovoljenji: U. Nassimbene, gradnja dveh lop v Smetanovi ulici in dr. Boezio preureditev gospodarskega poslopja na Koroski cesti 102. Mestni svet je izdal vrh tega tudi več uporabnih dovoljenj.

Iz poštne službe.

Poštni uradnik Bernard Naglič je iz Trbovelj premeščen nazaj k pošti Maribor 1.

Aeroklubu v Mariboru

se je posrečilo dobiti v središču mesta dve sobi za klubove svrhe. V eni bo nameščena prepotrebna knjižnica, ki bo dostopna vsem članom in bo obstojala iz različnih strokovnih knjig, modelov, fotografij in večjih strokovnih listov. Druga soba pa bo služila kot pisarna, ki jo je klub vsled stalno rastočega dela nujno potreboval, kakor tudi za odboroze seje.

Sv. Pavel — vremenski prorok

je držal svojo besedo. Začel se je solziti nad svojimi starimi grehi. Napravil je joganov z jugom Jutra je »vlove solze, ki so bile precej obilne, pa so sproti zmrzovali. Posledice je bila poledica. Kakor na ploščah ogledala, so plesali zgodnji pasanti. Kolesarji so morali razsvoja kolesa, a mlekarice in jajčarice, namenjene na trg, so pometale svoje občutljive jerbaze po oledenelih tleh. V mestu samem pa je bilo blato.

Današnji tedenski trg

je bil zelo dobro obiskan. Pripeljali in prinesli so na trg velike zaloge zimskega sočivja kakor solate, ohrovt, zelja, karfirole, motovilca in drugo. Cere zimski solati so se gibale med Din 1 do 2 glavica, zelje od 75 para do Din 1,50, motovilec po Din 1 kupček. Jajca Din 1,75 do 2 — komad fižol Din 2,50 do 3 — liter, krompir Din 6 do 7 merica. Srednja je bilo živahno trgovanje. Pri spelo je nad 200 komadov, a cene so po praznikih očitno padle.

Na Vodnikov trg so pripeljali 5 vozov krompirja, zelja in čebula. Prodajalo se je na debelo, cene so bile običajne.

Na špeharskem trgu pa je bil naravnost rekorden naval prodajalcev, kakor kupcev. Na 75 vozovih so pripeljali špeharji iz 15 občin 250 zaklanih svinj, 1 telico, 4 teleta in 1 ovco. Na tem trgu je vladal v pogledu higiene zelo vzoren red. Zaplenjena je bila samo malenkostna količina sumljivih pljuč. — Cene so bile sledeče: Peh Din 19—22, meso Din 20—25, rebra Din 17—20, riba Din 22—25, hrbišče Din 10—15, glava Din 12—18 in drobovina Din 12—15 kilogram. Povpraševanje je bilo zelo živahno, a špeharji so zasedli poleg Vojašniškega trga tudi dobršen del Vodnikovega trga.

Na Trg Svobode so pripeljali vsega 18 vozov slame, sena in otave. Cene so se gibale sledeče: Slama Din 50—60; seno Din 85—110 po kakovosti; otava od Din 90 do 120 meterski stot. Do sklepa naše-ga poročila je bilo uspešno prodanih 9 vozov.

Ljudska univerza v Mariboru.

V ponedeljek, 13. januarja, predava znameniti zagrebški naravoslovec vseučilišni prof. dr. V. Vouk o temi: »Ali ima rastlina dušo?« Z mnogimi skriptičnimi slikami bo predavatelj ponazoril različne pojave iz življenja rastlin, po katerih sklepajo učenjaki na sorodnost psihičnih svojstev med rastlinami in živalstvom. Dr. Vouk je pred 2 letoma v Mariboru z velikim uspehom predaval o Yellowstone-parku. Ljubitelji narave pridi-te!

Kralj pokrovitelj jubilejnega ljubljanskega velesejma.

Glasom obvestila maršalata dvora je Nj. Vel. Kralj blagovolil prevzeti pokroviteljstvo na I. ljubljanskim jubilejnim velesejmom, ki se bo vršil v času od 29. maja do 9. junija ter jugoslovansko šumarsko- in lovsko razstavo v Ljubljani, ki se bo vršila od 31. avgusta 1930.

70 let »Učiteljskega Tovariša«.

Glasilo slovenskega učiteljstva, združenega v UJU, »Učiteljski Tovariš« je z letošnjo prvo številko stopil v 70. leto svojega obstanka.

Uradni list

banske uprave dravske banovine objavljala v številki z dne 9. tm. zakon o trgovinski pogodbi med Jugoslavijo in Českoslovaško, pravilnik za izvrševanje invalidskega zakona, odločbo o ustanovitvi finančnih inspektoratov, naredbo o njihovem poslovanju, ustanovitev odsekov za carine pri finančnih direkcijah ter organizacijo občega oddelka ministrstva za finance.

TRGOVSKI PLES

18. januarja »UNIONSKA DVORANA«

Najdena utopljenka je res Lina Majhen.

Dne 8. tm. je Anton Majhen, upokoje- železničar iz Krčevine, v mrtvašnici pri Sv. Marku niže Ptuja spoznal v utopljenki, ki so jo tam potegnili iz Drave, svojo hčerko Karolino.

Priprave za Planinski ples

se v polnem teku in obetajo že danes sijajen potek te tradicionalne prireditve. V predprodaji se vstopnice dobe pri »Putniku (Aleksandrova cesta), v trgovinah Pinter & Lenart, Šerec in Kravos (vsi na Aleksandrovi cesti), Baloh (Vetrinjska ulica), Wolfram-Kanc (Gosposka ulica) Majer in Novak (oba na Glavnem trgu) in Kosi (Kralja Petra trg).

Otvoril sem nov SANATORIJ v Mariboru, Gosposka ulica 49.

(tik gimnazije), tel. 2358. Sanatorij je moderno urejen, zlasti za operativne slučaje, ima centralno kurjavo, vsaka soba toplo in mrzlo vodo. Diatermija, višinsko solnce, ultra-rdeča žarnica, tonizator. Izjira zdravnikov pevelica Cene zmerne. Primarij dr. Černiš.

Družabni večer Glasbene Matice v Mariboru

je nocoj v hotelu »Orel«. Prijatelji dobrodošli. Posebnih vabil ni. Vstopnina prosta. 109

Naša bratja pravoslavne vere

svoje Silvestrovo večje, 13. o. m.

provešče u »Kavarni Jadran« te radi toga pozivaju svoje prijatelje i znance na posetu. 104

Javno tombolo

v prid ferialnim kolonijam priredi me- ni odbor Pomladka društva Rdečega kri- ža v nedeljo, dne 4. maja na Trgu Svobode. Vsa društva se vljudno naprošajo, da ne prirejajo omenjenega dne sličnih prireditev. — Odbor PRK. 100

Dobrovoljci!

Redni občni zbor sreske organizacije Zveze vojnih dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije se bo vršil v nedeljo, dne 26. tm. ob 10. dop. v restavraciji Narodnega doma v Mariboru. Udeležite se ga polroštevilo! — Odbor. 101

Društvo državnih policijskih nameščen- cev in upokojevcev v Mariboru

priredi dne 22. februarja 1930 plesni venček v dvorani »Union« v prid vdovam in sirotam. 88

Urejeno prebavo in zdravo kri

dosežemo z vsakdanjo uporabo pol kozarca naravne »Franz Josefove vode«. Strokovnjaki zdravniki za motnje pri prebavi hvalijo »Franz Josefovo« vodo, ker poživlja delovanje želodca in črevesja odpravi otekline jeter zviša izločevanje želodca, stopnjuje izločevanje seči, okrepi presnavljanje in posveži kri. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. I

Kupujte srečke državne razredne loterije v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Aleksandrova cesta 13. Žrebanje I. kola se bo vršilo že 16. januarja 1930! Nabavite si srečke, dokler traja zaloga! Ne zamudite prilike! N

Čačanka s plesom

v nedeljo v Palais de Danse. Zvečer velikomestni kabaretni program. 105

Italijanska obmejna dela

PREUREDITEV STARIH IN GRADNJA NOVIH CEST. — VOJAŠNICE IN STALNE GARNIZIJE. — OBMEJNE UTRDBE.

V svojih člankih o Jugoslaviji, posebno pa v prvem, »L' esercito jugoslavo«, je beograjski poročevalec milanskega »Corriere della sera«, Morandi, med drugimi izmišljotinami in pristnimi italijanskimi pretiravanji, na dolgo in široko opisoval tudi naše utrjevanje meje. Mi smo že takrat naglasili, da je pisanje takih poročil v italijanske liste uprizorjeno z očitnim namenom, da bi se pred svetom prikazala naša država kot kršiteljica miru in ona sila, ki pripravlja vojno, prikrila pa akcija Italije, ki troši v resnici naravnost ogromne svote v oboroževalne namene, posebno pa za utrditve svojih mej napram Jugoslaviji. Avstriji in Franciji. Kako točno in pravilno je bilo to naše mnenje, dokazujejo najbolj jasno italijanska obmejna dela, ki so vsa v direktni ali vsaj indirektni zvezi s pripravi na vojaške namene. Za ta dela so se v poslednjih letih porabili težki milijoni lir, a izvršena so bila vsa ali naravnost po redni vojski ali pa vsaj pod vojaškim vodstvom in nadzorstvom.

Ker so za strateške namene zelo velike važnosti ravno prometne linije, so Italijani posvetili prvo skrb tudi za res že obstoječim in novim cestam. Tako so popolnoma na novo uredili vse važnejše ceste, ki vodijo iz stare Italije preko Primorja do naše meje. Razširili, uravnali in moderno uredili so ceste Gorica - Ajdovščina - Vipava - Postojna - Planina, ceste Gorica - Kanal - Tolmin - Kobarid - Bovec - Trbiž - Fužine, Bovec - Log - Trenta, Čedad - Kobarid, Tolmin - Podbrdo, Sv. Lucija - Idrija - Hotedrščica, Straža - Cerkno, Solkan - Čepovan, Čepovan - Ajdovščina, Gorica - Dornberk - Štanjel - Trst, Gorica - Gradišče - Tržič - Trst, Trst - Sežana - Senožeče - Postojna, Sežana - Divača - Ilirska Bistrica - meja, Trst - Herpelje - Podgrad - Šapjane, Postojna - Št. Peter - Il. Bistrica - Reka, Pulj - Reka, Št. Peter - Knežak - Trnovo, Knežak - Snežnik, Hruševje - Studeno - Planina, Ajdovščina - Col - Podkraj - meja, Col - Idrija in Spodnja Idrija - meja. Docela na novo so pa zgradili ceste na Snežnik, Javornik, Nanos in iz Soške doline na obmejne planine, ki v privatnem prometu nimajo skoraj nobenega pomena. Posebno gosto so pa s cestami preplegli Nanos, kjer so zgradili široke avtomobilske ceste iz Št. Vida pri Vipavi, iz stare ceste Ajdovščina - Col preko Budanj na Podkraj in na Nanos, preko Nanosa na Pivko in v Postojno, kamor vodita sedaj poleg sta-

rih še dve novi. Enako pa so zvezali z novimi cestami Il. Bistrico in Snežnik itd. Vse te nove ceste so zgrajene silno previdno in so vse maskirane z drevjem in grmovjem, da večinoma, posebno poleti, niti iz zraka niso vidne.

Poleg cest so pa posvetili največjo pažnjo gradnji novih vojašnic za vojsko in milico ter za obmejne straže. Dočim je imela pokojna Avstrija stalne vojaške garnizije samo v večjih mestih, kakor na Reki, v Pulju, Trstu in Gorici ter le par manjših garnizij v Vipavi, Korminu itd., je Italija postavila stalne posadke v vse važnejše kraje in zgradila v zadnjih letih celo vrsto ogromnih vojašnic v Postojni, Vipavi, Il. Bistrici, Idriji, Črnem vrhu nad Idrijo, Tolminu, Bovecu, Sežani itd. V nekaterih teh krajih število stalne posadke skoraj nadkriljuje število domačega prebivalstva. Črni vrh nad Idrijo je n. pr. le neznatna vasica, pa ima vojašnico in garnizijo, v Vipavi, ki šteje le nekaj nad 1000 prebivalcev, so kar tri vojašnice, v Postojni, ki je tudi le majhno mesto, so zgradili vojašnice, ki po obsegu prekašajo tudi velike mariborske. Poleg tega pa so povsod, kjer je prostor za to ali pa to narekuje bližina meje, stalne garnizije milice in obmejnih straž. V enakem razmerju je pa pomnoženo tudi orožništvo. V krajih, kjer so za časa Avstrije zadostovali 3-4 orožniki, jih je danes 10 do 15 ali celo 20. Ker pa je Italija zgradila nove vojašnice in postavila nove garnizije tudi na avstrijski, švicarski in francoski meji, lahko mirno trdimo, da ima vsaj polovico, če ne še več, redne mirovne vojske na meji.

Dograditev cest in vojašnic pa pomeni šele izvršitev prvega dela italijanskega programa del na meji. V projektu so nadalje nove železniške zveze Ajdovščina - Postojna, Sv. Lucija - Idrija, Tolmin - Trbiž itd. in pa utrjevalna dela na Snežniku, Javorniku, Nanosu, v Trnovskem gozdu, v Hrušici, v Julijskih alpah in drugod, v kolikor te niso bila pričeta ali celo dovršena. Vsa ta dela se pa izvršujejo čimbolj tajno in se porabljajo skoraj izključno vojaški tehniki in kot delavci vojaki. Časopisje o vsem tem ničesar ne poroča, vse kar tu in tam še omeni, je dograditev in posvetitev novih vojašnic. Zakaj izvršuje Italija vsa ta dela? Za utrditve miru? Za obrambo? Proti komu? Na vse to je pač najbolje odgovoril g. Morandi s podtikanji, ki jih je stavil naši državi, ki pa v resnici veljajo za njegovo lastno.

Primorske novice

O božičnih praznikih se je pokazalo, kaka revščina razjeda tržaško delovno ljudstvo. »Popolo« je hotel podpreti brezposelne delavce in izdatno obdarovati novorojenčke božičnega tedna po delavskih družinah. Akcija mu je slabo uspela. Darov je bilo premalo, oseb, ki so čakale na nje, pa preveč. Pred božičem je bilo v javnosti polno pozivov za prispevke k božičnicam ter k »Befani« in na pomoč je klicala dobrodelna kongregacija, ki je imela lani nad tri milijone lir izdatkov. Tako je ostal »Popolo« v stiski in nahrulil je bogataše, da nič ne dajo za reveže. »Popolovi« odposlanci so zrlji po siromašnih delavskih stanovanjih v predmestjih strašno pomanjkanje, v redakcijske prostore pa so hodile bedne matere po darove za svoje otroke. Ena je prišla vsa sestradana in obijokana z golim novorojenčkom v rokah. Lakota se širi med tržaškim delovnim ljudstvom v glavnem radi naraščanja dotoka delavskih družin iz starih provinc, odkar se italijanski kapital polasča tržaškega gospodarstva. Domače delovno ljudstvo v Trstu je obsojeno na izumiranje.

Kraškemu vodovodnemu konsorciju »Nanos« je bil svoj čas na kričeč na-

čin zagotovljen vladni prispevek 100.000 lir, da se prične delo za popravilo bivšega vojaškega vodovoda na Krasu. Prizadeti so pričakovali nakazilo prve pomoči ali ker je ni bilo, jim je dala tržaška deželna uprava predujma 40.000 lir. Potem se je delo ugodno razvilo. Sedaj se je deželna uprava odrekla povračilu navedenega zneska in določila, da naj se porabi za nadaljevanje vodovodnega dela, ker od tistega zagotovljenega vladnega prispevka ni mogel konsorcij dobiti še nobene lire.

Giovanni Relli (Ivan Ražem), znani fašistični voditelj, ima svoj avto, ki ga vodi precej nerodno. V bližini Trsta je podrl na tla dve ženski in enega moškega. Ivana Krpanova si je zlomila nogo, druga ženska in moški sta dobila lahke poškodbe. Orožniki so ovadili Relli, ki je pri razpravi na tržaškem sodišču pripovedoval, da mu je burja vrgla pesek v oči, na kar se je pripetila nesreča. Sodnik Ulaga ga je oprostil obtožbe. Vsled rekurza državnega pravdnika je prišlo do druge razprave pred prizivnim sodiščem. Državni pravdnik in zastopniki poškodovancev so zahtevali obsojbo in odškodnino. Sodni dvor pa

se je pridružil razlaganju Relličevega branitelja, da je pretore Ulaga vso zadevo natančno preiskal in je njegova oprostila razsodba neodbitna. Relli je odšel oproščen. Da bi bil dal potem nesrečni Ivani Krpanovi sam od sebe kako odškodnino, o tem se ni še nič čulo.

V Pazinu in okolici so bili v preteklem mesecu vojaški nabori. V mestu je bilo nabornikov 229, potrjenih 147, v Tinjanu je bilo od 49 mladičev potrjenih 32, v Boljuni 33 od 45, v Žminju 57 od 80. Po usmrtni Gortana prihajajo okoličanski kmetje v Pazin samo po prav potrebnih poslih. Semnji, ki so bili prej tako živahni, so skoro mrtvi. Zavedni okoličani bežijo pred stikom z ljudmi, ki imajo na vesti bermško žrtev. Na Pazin jih ne more navezati nobena moč. Poskušali so s kmetijskim zborovanjem. Kamusovi priganjači so bili s težavo privedli nekaj kmetov iz okolice, katerim so kmetijski učitelji razlagali, kako jim

hoče fašizem gospodarsko pomagati. Po zborovanju so jih peljali v cerkev, kjer je imel pazinski prošt patrijotičen nagovor na kmete z blagoslovom. Namen je ostal brez uspeha.

Trgovina v Gorici peša, ker nima denarja slovenski kmet, ki jo je prej vzdrževal. Za božič in novo leto so, kakor običajno, fašistične organizacije iskale prispevkov za razna obdarovanja. Pa jih je bilo malo. Predlanskim so goriške trgovce v fašističnih litih še zmerjali, da naj jih bo sram, ker nič ne dajo za prireditve fašističnih organizacij, letos pa se zadovoljujejo z vzdihom, da bi moralo biti več radodarnosti v goriškem mestu. Obuboževanje mesta in dežele je tako, da je vidno tudi že fašistom. Ko je odbor fašističnih mladinskih organizacij razpravljal o proračunu za tekoče leto, so gospodje ugrabili, kako se bodo krili naraščajoči izdatki v deželi, katere gospodarski odnosi so tako malo razveseljivi?

Litteraria

Slovenska drama. Z vseh strani smo že nešteto krat slišali trditve, da smo Slovenci po svojem nagnjenjem bistvu liriki in da prav zaradi tega ne zmoremo niti romana niti drame. Dasiravno je ta trditev deloma utemeljena in resnična, je na drugi strani pa tudi res, da smo v zadnjih letih vsaj v enem napredovali, t. j. v romanu. Danes je število naših izvirnih romanov že precej znatno, saj jih je samo v preteklem letu izšlo bodisi samostojno v knjigah bodisi v revijah krog 20, čeprav vsi na zunaj ne nosijo te oznake. Vsekakor pa je zelo pičila naša dramska produkcija, in to po kvantiteti in po kvaliteti. Naš najboljši dramatik je prej ko slej še vedno I. Cankar, dasi je tudi on vsaj v nekaterih svojih odrskih delih bil preveč lirik ali pa epik. In vendar je v razdobju od svetovne vojne do danes pisala slovenska oderska dela najmanj 26 pisateljev, da ne štejemo niti avtorjev raznih krajših in lažjih del, burk itd. Vsega skupaj je bilo napisanih preko 40 iger, žaloiger in komedij; 24 od njih jih je izšlo v posebnih knjigah, druge so pa ostale raztrešene po revijah in v rokopisih. Na gledaliških odrih v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptuj jih je bilo uprizorjenih (brez burk) 20, preko meje pa so prodrele 4: Župančičeva »Veronika Deseniška«, Novačanov »Herman Celjski«, Golar »Vdova Rošlinka« in Leskovčeva »Dva bregova«, ki sta na repertoarju Narodnega pozorišta v Beogradu. To so pa obenem od doslej uprizorjenih tudi najboljše slovenske povojne oderske dela.

Oton Župančič je od svoje nameravane trilogije dovršil samo »Veroniko Deseniško«, Anton Novačan je napisal »Velejo« in »Hermana Celjskega«, dovršuje pa dramo »Friderik Celjski« in komedijo »Kandidat«. Anton Leskovec je napisal troje del, uprizorjena in v knjigi izdana pa sta bila le »Dva bregova«. Golar je napisal »Vdovo Rošlinko« in »Zapeljivko«, obe sta bili uprizorjeni in natisnjeni. Menda najbolj plodovit med ostalimi je bil Angelo Cerkvenik; napisal je 4 dela, dramsko trilogijo: »V vrtincu«, »Greh« in »Očiščenje« ter komedijo »Roka pravice«. Uprizorjene so bile vse štiri. Vekoslav Remec je od 4 del napravil na oder »Kirko« in »Užitkarje«; »Klic iz samote« je ostal v rokopisu, a »Jaz bi rad rdečih rož« se še uprizori. — Alojz Kraigher je izdal »Umetnikovo trilogijo«, ki ni bila uprizorjena ter dramo »Na fronti sestre Žive«, ki je na repertoarju našega mariborskega gledališča. Od Ivana Cankarja so izšle po smrti le »Romantične duše«, ki se niso nikjer uprizorile. Tone Selškar je napisal dvojce dram: »Eno-lom« in »V kaverni«, ki sta bili objavljene v Ameriki; ena je bila tam tudi uprizorjena. Obe deli Ivana Preglja »Azazel« in »Ljubljanski študent«, sta ostali v knjigi, odnosno »viji in nista prišli na oder, kar je žalito za prvo zelo škoda. Prav tako škoda

da, da se še vedno ni uprizorila drama Slavka Gruma: »Dogodek v mestu Gogi«, ki je lani prejela državno nagrado. Od Rudolfa Golouha je izšla »Križa«, ki je bila tudi uprizorjena in pride najbrže do njene uprizoritve v Nemčiji, komedija »Komedijska sedanjost« je pa ostala zaenkrat še v rokopisu. Od Ksaverja Meška je bila izdana in uprizorjena drama »Hrastovi«, ki se odigrava v Prlekiji. Franca Bevka »Kajn« je doživel krstno predstavo v Mariboru in bil uprizorjen tudi na nekaterih podeželskih odrih. Isto pot usode je pa hodila tudi drama Fr. S. Finžgarja »Razvalina življenja«. Ivana Laha »Noč« in »Oder« je bila izdana v zbirki »Oder« in večkrat uprizorjena. V knjigi je izšla tudi Zvonimira Kosma igra »Morje« ter Engelberta Golarja drama »Slinga«, ki pa nista bili uprizorjeni. Med ljudskimi igrami, ki so same a podeželske odre, je doživela v zadnjem desetletju največ uspeha »Prisega o polnoči«, ki jo je napisala Manica Komanova, čeprav nima literarne cene.

Petelnova očala so najboljša!

Med mladinskimi igrami večjega stila (manjšega jih je bilo napisanih in tudi izdanih večje število) je treba omeniti dvojce del Pavla Golie, od katerih pa si je več ali manj trajen uspeh priborila le prva: »Peterčkove poslednje sanje«, ki je bila izdana tudi v knjigi, Fr. Milčinskega pravljico »Mogočni prstan«, ki je bila uprizorjena najprej v Mariboru in Toneta Gasparija »Divjega moža«, čeprav prvih dveh nikakor ne dosega. Med drugimi dramskimi deli bi pa bilo omeniti še Janeza Jalna »Dom«, ki je svoječasno bil prav simpatično sprejet. Izšel je tudi v samostojni knjigi. Pesnik Miran Jare je napisal dramo v verzih »Vergerij«. Objavljena je bila deloma v lanskem »Ljubljanskem Zvonu« in je, kakor čujemo, tudi že sprejeta v repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani. Od Mariborčanov so napisali drame, ki pa šele pridejo do uprizoritve: Makso Snuderl »Pravljico o rajski ptici«, Gustav Šilih »Kaverno« in Radivoj Rehar »Učlovečenje« in »Petega evangelista«.

Od tu navedenih del so bila v mariborskem Narodnem gledališču že uprizorjena sledeča: Novačan »Velejo« (»Herman Celjski« se uprizori še letos), Župančič »Veronika Deseniška«, Golar »Vdova Rošlinka«, Cerkvenik »V vrtincu«, »Greh«, »Očiščenje«, Remec »Kirka« in »Užitkarji«, Ivan Lah »Noč« na Hmeljniku, Fr. Bevk »Kajn«, Milčinski »Mogočni prstan«, Leskovec »Dva bregova«, Gaspari »Divji mož« i. t. d., dočim se nekateri druga, kakor Kraigherjeva drama »Na fronti sestre Žive« itd. uprizori še tekom letošnje ali pa prihodnje sezone. Vsekakor je pa treba pripomniti, da je Maribor od l. 1919. doživel več krstnih predstav novih slovenskih oderskih del kakor Ljubljana.

Vprašanje Indije

SKLEPI VSEINDIJSKEGA KONGRESA. — TEMELJ VSEH INDIJSKIH POKRETOV: NEODVISNOST OD BRITANSKEGA CARSTVA.

V dneh, ko je vseindijski kongres pod predsedstvom indijskega nacionalnega voditelja Ghandija sprejel resolucijo, s katero zahteva popolno politično neodvisnost od britanskega carstva, ne bo odveč, ako si predložimo historijat indijskega nacionalnega gibanja in premostimo možnosti nadaljnjega razvoja borbe Indijcev za samostalnost.

Indijsko vprašanje je prebrodilo že nekoliko ostrih, celo zgodovinskih razdobj, kakor je zlasti ona znamenite ustaje Ciparpa I. 1857. Zadnjih 50 let pa je navzela borba milejšje oblike. Do te spremembe je prišlo, odkar je angleška politika v Indiji poverjena mestu afaristom »Indijske družbe« državnikom, ki so razumeli pritegniti nase velike indijske obitelji in predstavnike višjih kast, jih nagovorili na posejanje Evrope, na pošiljanje otrok na študije v Anglijo, in — kar je glavno — na sklepanje poslovnih zvez z bankirji in industrijanci Britanije. Odtihdob so bile možnosti oborožene vstaje vedno manjše, ker narodne mase v Indiji bolj ko kje drugje ne store ničesar brez voditeljev, vsi ti pa so postali iz moralnih in materialnih razlogov privrženci angleške stvari. V zadnjem času se je zopet pričela intenzivnejša agitacija, seveda na različne načine, kar je razumljivo pri nehomogenem narodu, ki živi v raznolikih prilikah in pod mnogokrat zelo nasprotnimi vplivi. Vendar pa najdemo v vseh pokretnih enotno črto: željo, da se Indija na vsak način osvobodí angleške nadvlade, angleška tutorstva, navzočnosti Angležev v Indiji, v mnogih slučajih celo angleške civilizacije, ki pa je nedvomno prinesla indijske-mu polotoku znatne koristi.

Protibritanski instinkti zavzemajo med Indijci odkrito obliko, včasih nasilno, včasih zakonito, včasih subverzivno, kakor so pač kraji in ljudje, povsod pa z istim ciljem. Angležem se godi danes v Indiji tako, kakor se je Avstrijancem v Italiji in drugod, kjer so jim rekli: »Nočemo, da z nami boljše postopati, da nam boljše vladate. Hočemo, da greste!« To je že javno splošni občutek, in noben Anglež si ne dela iluzij glede situacije v Indiji. Samo si še delajo nade, da bodo na eden ali drugi način še mogli podaljšati britansko gospodarstvo nad Indijo za daljše ali krajše razdobje. Kot iznenadenje o situaciji predvidevajo Angleži slučaj, da

bi bilo potrebno dati Indiji večjo ali manjšo avtonomijo, odbijajo pa v glavnem tezo pretvoritve Indije v dominion, to je v člana britanskega carstva, ki je v praksi neodvisen, ki je pa z matico vezan z dinastičnimi vezmi in solidarnostjo interesov. Izkušnje dajo sklepati na to, da je nemogoče, da postane Indija dominion, kakor sta to Kanada ali Avstralija. Zakaj ti kraji so napolnjeni z imigranti bele rase, povečini z Anglosaksonci, in so pravzaprav stare angleške kolonije, katerim se je posrečilo, tekom časa doseči svoj položaj odvisnosti od metropole v razmerju popolne enakosti. Indijci pa bodo morda ostali zvesti britanskemu carstvu, nikdar ga pa ne bodo ljubili, ostali bodo morda njegovi slugi, nikdar pa ne bodo in nočejo postati sodelavci.

Na kateri točki je danes križ? Nedavni atentat na vlak, v katerem se je vozil indijski podkralj, in ki ni uspel, dokazuje, da se je položaj zelo poslabšal. Dokazuje, da se je pojavil novi teroristični element, po vsem sodeč tuje znamke. Eksplozija bombe v New Delhiju očituje boljševisko tehniko ali celo boljševisko roko. Nihilizem prehaja od severa na zapad, preko velikih gor Centralne Azije, se vrača na Kitajsko in v Indijo z izpopolneno tehniko. Lord Irwin, ki mu je bila namenjena smrt, je pristal indijske avtonomije. Oktobra lani je javno izjavil, da je cilj angleške politike, pretvoriti Indijo v dominion. To obljubo ste obe angleški zbornici ostro obsodili in tudi vsi predstavniki angleških strank, še bolj pa člani »Komisije Simone«, ki proučuje indijsko vprašanje in bo morala poročati parlamentu. Vključ temu pa je lord Irwin ostal na svojem mestu, kar je dokaz, da ga tudi največji nasprotniki v svoji notranosti niso obsodili. Ideja indijskega dominiona je le še malo prodrla v vrste angleških državnikov, hitro pa so jo zgrabili in uvrstili v svoj program indijski nacionalisti, ki jih vodi Ghandi, in ki sedaj stavijo to kot minimum svojih zahtev in kot predpogoji za nadaljevanje pogajanj. Še alarmantnejše pa je dejstvo, da je na vseindijskem kongresu zmagala ekstremna nacionalistična struja, ki se tudi z dominijonom ne zadovoljuje in zahteva popolno neodvisnost.

Angleži bodo se morali pokazati do-

bre psihologe, ako hočejo brez žrtv prekoriniti točko deklinacije. Zakaj dejstvo je, da so ekstremne nacionalistične aspiracije v Indiji, podpihovane deloma tudi od boljševiskih agentov, prodrle v najnižje plasti naroda, in položaj je danes že tak, da bi bili Ghandi in tovariši od naroda enostavno pregaženi, ako bi količkaj popuščali. Situacija je težka in se poostruje od dne do dne. V celji Indiji živo vre, sestanek nacionalističnih voditeljev z lordom Irwinom je ostal brez uspeha in brez zaključka. Ghandijevi pristaši so obsojali Ghandija, da je šel na sestanek, in so nazvali to slabost. O revoluciji seveda še ni govora. Danes se vrši samo še velikopotezna agitacija, ki pri ogromnosti dežele lahko traja še dolgo, dolgo brez kakega efekta, le z malimi ali večjimi incidenti. Anglija igre še ni izgubila in če bo znala nastopati res diplomatsko in psihološko, je dana še vedno možnost, da ji ostane Indija vsaj kot dominion.

Moderno zakonsko pravo na Finskem

Na Finskem je stopilo 1. januarja letošnjega leta v veljavo novo zakonsko pravo, ki je izredno moderno in svobodoljubno. Temelji popolnoma na načelu polne enakopravnosti med moškim in žensko. Oba zakonca odločata z enako pravico o gospodarskih razmerah, stanovanju in otrocih; žena lahko sklepa pogodbe in pravno-veljavne obveznosti in jih lahko samostojno zastopa pred uradi in sodišči. Pri novo sklenjenih zakonih vlada že vnaprej ločitev posestva; le po smrti ali ločitvi ima vsak mož ali žena posestno pravico do posestva drugega. Velikega pomena za žene so določbe, da so posestva, kuhinjsko in delovno orodje kot last enega od zakoncev pod posebno zaščito in se brez njegovega dovoljenja ne smejo niti prodati niti zastaviti. Zanimivo je dalje, da se smatra gospodinjstvo, ki je opravila žena, kot prispevek za vzdrževanje rodbine.

Smrtonosne rastline

Iz ozemlja, kjer izvira Amazonski veletoke se je te dni vrnila v Washington ameriška raziskovalna komisija, ki je prinesla s seboj celo vrsto izredno zanimivih in dosedaj popolnoma nepoznatih rastlin. Prehodila je Limo in Ande in zbrala potem v džunglah Amazonskega veletoke in v Peruanskem gorovju okrog 30.000 rastlin, ki so bile dosedaj botanični

znanosti večinoma nepoznane. Ena od teh vrst je Caapi, ki ima po mnenju Indijancev lastnost, da povzroča strašne sanje in podeljuje dar prorokovanja. In res so ameriški raziskovalci dognali, da povzroča zavživanje teh rastlin svojevrstne živčne reakcije.

Še bolj čudovite lastnosti pa ima neka druga rastlina, ki jo imenujejo domačini »Barbasco«. Vsebuje namreč mlečno tekočino, ki jo vlivajo domačini v vodo, na kar so daleč naokrog vse ribe omamljene in se ne morejo več premikati, vendar pa njihova zavžitost s tem čisto nič ne trpi. Indijanci potem poberejo na ta način omamljene ribe z rokami iz vode.

Ameriški raziskovalci so prinesli končno s seboj tudi celo vrsto dosedaj nepoznatih, sulicam podobnih rastlin, ki pomenijo takojšnjo smrt za vsakogar, kdor se le malo rani kožo na njih.

Ljudska samopomoč v Mariboru

sprejme za slučaj smrti in doživlja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in isplača do največ Din 50.000 — na podpora. Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo

Moderna zavarovanja

V naših krajih se ljudje večinoma zavarujejo za slučaj smrti, proti požaru ali nezgodam, o zavarovanjih, kakršne so uvedle razne zavarovalnice drugod po svetu, se jim niti ne sanja. Tako n. pr. prevzema angleška zavarovalnica »Lloyd« zavarovalnine proti vsem mogočim nevarnostim. Naj navedemo samo nekaj primerov. Več sto previdnih Angležev se zavaruje vsako leto proti vnetju slepiča in na tisoče mladih deklet proti brezakonskemu devištvu. Tudi dvojčki niso v Angliji zaželeni in se zato zakonci prav radi zavarujejo proti tej »nesreči«. Obstaja dalje celo zavarovanje gledaliških igralcev proti neuspehom na odru. Dve plesalki sta se zavarovali proti kurjim očesom na nogah, komponisti se zavarujejo za slučaj, da njihova dela propadejo pred občinstvom, študenti proti polomom pri izpitih. V najnovejšem času pa je neka zavarovalnica uvedla tudi zavarovanje proti nesrečnim zakonom. Zavarovalnica prevzame proti visokim premijam obveznost, da plača v slučaju ločitve zakona sodne stroške, kakor tudi od sodišča določeno alimentacijo.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 257

To slišavši, je prijel za konec netila in ga pritaknil k plamenu svetilke.

Netilo je začelo prasketati in se zvijati kakor ognjena kača.

Skalabrino je vstal in pustil svetilko na tleh.

»Prisegel sem, da se ne umorim,« je zamrmral.

In mirnih korakov, brez naglice, se je napotil na vrh.

»Izdajal! Izdajal!« je zagrmel Foscari, ko je videl admiralsko ladjo priklenjeno k nabrežju.

V istem hipu se je obrnil proti Gvidu Džennaru in ga divje sunil z bodalom v prsa.

Džennaro je padel in zaječal:

»Po meni je!«

Ohležal je na obrazu, ne da bi se ganil.

Toda, če bi bil kdo tako radoveden, da bi se bil klonil prav blizu k njemu, bi ga bil nemara slišal mrmrati.

»Res, mojster Molina je prvi orožar na svetu; njegove verižne srjace so prava mojstrska dela.«

In radovednež bi bil videl, kako policijski načelnik po mačje odpira oči ter se ozira okrog sebe.

Ko je Foscari zakričal, so zarotniki in z njimi Altieri potegnili meče.

»Švicarji, k meni!« je zarjul dož. »K meni, senatorji! Tu davijo zakon, tu ubijajo svobodo!«

»Nikakor ne,« je zagrmel Altieri, »samo vas hočemo ubiti, ako se ne vdaste... Vdajte se, Foscarji!«

Dož se je oziral krvavo okrog sebe. Videl je zarotnike navaliti na Švicarje, ki so stali kakor stena.

»Pogum! Pogum!« jim je zaklical in planil v sredo mednje.

Nasprotni četi sta planili druga nad drugo; strelji iz samokresov in arkebuz, rjovenje gneva in ječanje ranjenecv je napolnilo zrak.

»Na kopno!« je kričnil Altieri in dal znamenje svojima dvema kompanijama

»Izgubljen sem!« je viknil dož.

Glasen krik je odgovoril Altierijevemu klicu s krova admiralske ladje, in njegovi vojaki so udrli po širokem hodniku.

V tem hipu pa je peklena razstrelba pretresla zrak.

Admiralska ladja se je odprla kakor vulkan.

Neizmeren stebel plamena s perjanico iz črnega dima se je dvignil naravnost kvišku.

Nato je začela padati v morje in na obrežje toča ognja. Zarečih drobcev in raztrganih človeških udov.

Prestrašeno strmenje je za nekaj trenutkov prekinilo krvavi boj.

Nato je nastopilo turobno molčanje.

Admiralska ladja je bila izginila in z njo uhedve Altierijevi kompaniji ter večina zarotnikov, ki so bili vkrcani na njej.

Zašljal se je glas besne radosti, napol krik, napol rjovenje.

In Foscari, veselja pijan, je dvignil meč in planil nad protivnike, za njim pa ne le Švicarji, nego tudi vsi patrioti, ki so se odpravljali do te minute.

Nato je začelo klanje.

V malo trenutkih je ležalo na tleh dvesto mrtvih. Altieri in okrog njega desetorica zvestih, se je boril še vedno; toda orjaški Švicar je mahnil s halbertom in mu zlomil meč.

Altieri je blazno pogledal Foscarija.

Prijel se je z obema rokama za lase in klaverno ihtenje mu je bruhnilo preko nabreklih ustnic.

»Primité ga!« je zagrmel zmagoviti dož.

Toda Altieri je planil iz dosega njihovih rok.

Videl so ga bežati in izginil v neko stransko ulico. In dož, v pijanosti svojega zmaganja, ni maral misliti nato, da bi ga preganjal.

»K doževski palači!« je velel.

In ko se je premaknila množica senatorjev in patricijev, pozdravlja Foscarija z burnimi klici, je začel povpraševati:

»Plat zvoni! Zakaj bije plat zvona?«

»K palači! K palači!« so mu klicali senatorji.

»Poslušajte! Tam kriče... Kaj pomeni ta krik?«

Toda naptol se je proti napovedanemu cilju.

V boju je bilo padlo poldrugsto njegovih Švicarjev; kljub temu ga je obdajala še vedno impozantna sila.

Kroginkrog njega so kričali: Foscari! Foscari!

V dalji pa so še vedno tulili zvonovi in odmevali zamolklo v doževi duši.

Koraka! je počasi kajti, če je prišel za tri korake naprej, je moral zopet za dva nazaj, ker so tolpe ljudstva vsak trenutek ovirale njegovo pot. Tako je prišel Foscari do tesnega križempotja, okdoder so se cepile ozke uličice na vse strani.

»Peljemo se po kanalih!« mu je svetoval neki član Desetorice.

»Ne!« je odgovoril dož. »Narod bi mislil, da se ga bojim!«

Toda na križempotju je nenadoma treščila vanje salva iz arkebuz.

Petnajst mož v bojni vrsti, petnajst neznanecv, je izprožilo svoje strele v doževo spremstvo. Nato so se umaknili brez odlašanja proti doževski palači, kriče:

»Svoboda! Svoboda!«

»Kandiano! Roland Kandiano!« je odgovarjalo rohnenje naroda.

»Roland Kandiano!« je zamrmral Foscari in prebledel.

Salva je bila ubi, štiri Švicarje in jih zaniha seden aji esem.

»Naprej,« je kričnil poveljnik Švicarjev.

Korakali so dalje.

Toda vsa množica je kričala zdaj:

»Kandiano! Kandiano!«

In v rednih presledkih so zadevali ob bolj ali manj številne čete, ki so prožile svoje salve ter se umikale s krikom:

»Svoboda! Svoboda!«

Po hišah so klicale ženske z vseh oken:

»Kandiano! Svoboda!«

Z višine streh so padale med doževo spremstvo krogle, cvetlični lonci, opeke in cestno kamenje.

Bled je stopal Foscari svojo pot. Ob slehernem koraku je videl pasti koga izmed svojih zvestih. In zmerom siinejšje je postajalo bučanje glasov, ki so ga orili v viharju vsesplošnega upora:

Kabaretni večeri!

Kabaretne predstave!

Kavarna „Evropa“

Dnevno velike gala kabaretne predstave. Ob nedeljah in praznikih ob 4. uri popoldne družinske predstave pri pravem pekarskem rizlingu. **Od 16. do 30. januarja** gostovanje znanega zagrebskega humorista in komičarja **Evgen Pancer-ja**, vsaka beseda vrečo smeha. — Gostovanje holandske pevke in plesalke iz graškega Orfeuma gđ. **Terese van Wegan-Sytje Klop, Steffi Fischer** i. d. Prvovrstna godba. **Vstopnine in pobiranja ni.**

Za solidno postrežbo jamči in se priporoča **Mihael Kokot, kavarnar.**

Sport

Ustanovitev kluba za hockey na ledu v Mariboru.

Pred par dnevi se je v Mariboru ustanovil »Mariborski hockey-klub«, ki bo gojil samo hockey in hockey na ledu. Vežbališče bodo imeli pri Treh ribnikih. Novejši članovi so znani sportisti našega mesta v zimsko-sportnih panogah.

SK Železničar, zimsko-sportni odsek, službeno.

Radi predstojenče smuške tekme bo v torek, dne 14. tm ob 18. uri v gostilni Laufer obvezni sestanek vseh članov zimsko-sportnega odseka. — Načelnik.

Naši akademiki v Lavosu.

Pri smuškem tekmovanju na 18 km si je priporil I. mesto Novak (Češkoslovaška) v času 1:24:5; sledili so Italijani,

Avstrijci, Nemci itd. Še le 53. je prvi od naših smučarjev došel Danilo Dougan v času 1:51:45 in drugi lot 58. Ferdo Košir v 1:53:37. Že pri tem prvem nastopu se je opazila velika premoč čeških in italijanskih smučarjev. Na tej progi je startalo 133 tekmovalcev, od katerih je prispelo 81 na cilj. Proga je bila krasno izpeljana, tako, da so imeli gledalci priliko opazovati ves potek tekmovanja.

Jugoslavija sodeluje pri svetovnem prvenstvu?

V Beograd je došel zastopnik urugajske nogometne zveze na Dunaju inž. Fischer, ki bo posredoval pri ministrskem predsedniku, da se omogoči naši nogometni reprezentanci sodelovanje pri tekmah za svetovno prvenstvo v Montevideu. Urugajska vlada nam nudi večjo finančno podporo, samo, da bi naša amaterska reprezentanca sodelovala. Pričakovati je zato, da bo tudi naša reprezentanca nastopila v tekmah za svetovno

prvenstvo, ki se prično meseca maja v Montevideu.

Sportni klub Ptuj in Slovenski tenis-klub v Ptuju razpuščena.

Sresko načelstvo v Ptuju nam je poslalo z ozirom na našo notico z dne 7. tm. pod gori navedenim naslovom sledeči popravek: »Ni istina, da sta bila po odredbi sreskega poglavarja v Ptuju prejšnji teden razpuščena »Sportni klub v Ptuju« in »Slovenski Tenis-klub v Ptuju«; ter da sta oba kluba proti razpustu vložila priziv na bana v Ljubljani, istina pa je, da je bilo vsled višjega naloga na podlagi odredbe sreskega načelnika v Ptuju obustavljeno delovanje obeh zgoraj navedenih gimnastičnih društev.«

Male sportne vesti.

Jugoslovanski zimsko-sportni savez je razpisal mednarodne tekme v umetnem drsanju, ki bodo dre 1. in 2. februarja 1930 na Blejskem jezeru oziroma na drsalnišču hotela »Toplice« na Bledu. Tek-

mivalni pravilnik IZSS za smuške in drsalne tekme se dobi pri blagajniku IZSS g. J. K. marju, oglasni oddelček »Lutra« v Ljubljani. Cena Din 25.—. Japonski hokeyaši na ledu igrajo prihodnjo nedeljo prvo tekmo v Evropi na Dunaju proti Eis-ufvereinu. V Palermu je zmagal III. okraj (Budimpešta) proti F. C. Palermo 7:1; Nemzeti (Budimpešta) zmaga v Gorici 2:1; Francosko Davis-cup muštvu bo tudi letos treniral Martin Plaa. Radi smrti Moldenhauerja je nemški teniški savez sklenil, da se v mesecu januarja ne udeleži nikakih oficijelnih tekem.

Hunsko pokopališče.

V bližini Szegeda na Madžarskem so pri izkopavanjih odkrili hunsko pokopališče, staro nad 1500 let. V grobovih je bilo polno ostankov človeških in živalskih kosti ter raznih železnih predmetov.

VELIKA INVENTURNA PRODAJA

V TRGOVSKEM DOMU V MARIBORU

107

SAMO ENKRAT V LETU SE NUDI UGODNA PRILIKA OB INVENTURNEM ČASU RAZNO LEPO MODNO BLAGO POCENI KUPITI. VSLED VELIKE ZALOGE TRAJA INVENTURA 30 DNI. SE PRIPOROČA TRGOVSKI DOM MARIBOR.

Stanovanje, soča in kuhinja ali 3 sobno, se odda takoj. Naslov v upravi Večernika 86

Soba v villi pri parku se takoj odda solidnemu gospodu. Trubarjeva ul. 11/I. 43

Oddam dve elegantni prazni sobi s parketom in električno razsvetlavo. Priložnost za kuhanje. Strossmayerjeva ulica 6, hišnica. 59

Več gospodov sprejem na dobro domačo hrano. Naslov v upravi lista. 70

Kupim obleko, čevlje, perilo, pohištvo, posodo in ostale stvari. J. Peteln, starinar, Orožnova ul. št. 1. 66

Prodajam obleko, čevlje, perilo, jedilnico (staro-nemškega sloga), viseče svetilke, posteljnice za otroke, žimnice in druge stvari. J. Peteln, starinar, Orožnova ul. 1. 67

Na dobro izdatno hrano sprejem več oseb. Slomškov trg 14, pritličje, levo. 83

Pisarniška dela, korespondenco itd. sprejemam v izvršitev na dom. Ponudbe pod »lastni stroj« na upravo lista. 80

Učiteljica želi poučevati klavir ter vse predmete. Gre tudi na dom. Ponudbe na upravo pod »Učiteljica«. 79

Udobno 5sobno stanovanje ob parku za oddati. 81

Prazno sobo oddam samostojni ženski ali zakonca brez otrok. Naslov v upravi lista. 85

Radioaparat, štiricevni Reinartz, skoraj nov, komplet in dva zvočnika ugodno prodam. Naslov v upravi. 106

Krasno dvosobno stanovanje nasproti glavnega kolodvora oddam proti letni najemini. Naslov pove upr. lista. 103

Kdo bi vedel, kje se nahaja sedaj 19letna Marija Markuš iz Sv. Martina-Korena, naj naznani proti nagradi pri Sušteriču. Krčevina 139. 102

Sedlarski pomočnik se takoj sprejme. Izdelovanje plah. Rače. 108

Lepo opremljeno solnčno sobo oddam. Tattenbachova ulica 19/I., vrata 5. 99

Oddajo se pomije. Kolodvorska restavracija. 97

Lepo opremljeno sobo v novi hiši oddam s 1. februarjem. Božič, Strossmayerjeva 28/III. 90

Veseličnim prireditvam v mestu in na deželi priporočam nageljčke in druge cvetlice po solidni ceni. Naročilom v naprej popust. Ivan Jemec, vrtnarstvo, Prešernova ulica. 82

Žimnice, otomani, divani, posteljni vložki, afrik, konjska žima in vse predelave v in izven hiše pri J. Mandl, tapetništvo, Gosposka 36. 3257

Hiša na prodaj. Gubčeva ulica 29, Pobrežje. 92

Sobo z sep. vhodom oddam. Prešernova 18, vrata 3. 91

Prodajam klobuk (cilinder 57 cm) za gospoda. Lekarniška ulica 2/II. 57

Nepremočljive golzerje dobite poceni v »Brzopodplati«, Tattenbachova ulica 14. 3091

Pisarniška začetnica, prednost veselje do trgovine, več jezikov, trgovska šola. Pismene ponudbe na upravo »Domačije«, Koroška 10. 94

Nasveti — Pomoč! Stanovanj: ke zadeve (odpovedi, deložacije), splošne važne gospodarske, tudi osebne zadeve, ugodno pri »Marstanu«, Koroška 10. 95

Sprejem sostanovaleca. Naslov v upravi. 111

Stanovanje oddam. Aljaževa ulica 5. 93

Prezposelni gospodje, agilni, naj se javijo v »Brzopodplati« Tattenbachova 14. 117

Singer-šivalni stroj, krojaški, še dobro ohranjen, se prodaja po zmerni ceni. Frankopanova ulica št. 15. 3

Solnčna, lepo mebljena soba, pritličje, z dvema posteljama, event. uporaba kuhinje v Maistrovi ulici se odda s 1. februarjem zakonskemu paru ali dvema gospodičnima event. gospodom. Naslov v upravi lista. 84

Matrace, otomane, vs. tapetniške izdelke in popravila izvršuje po najnižji ceni tapetnik Ferde Kuhar, Gosposka ulica 4. 8

Hiša v Celju, dvonadstropna v sredini mesta z velikim skladiščem, trgovsko pisarno in lepim vrtom se prodaja. Potreben kapital 750.000 Din. Posredovalci izključeni. — Ponudbe pod šifro: »Dobičkanosna hiša« na upravo »Večernika«. 3344

Sportniki! Drsalke brusi in ponikla najbolje in najceneje, mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14.

Najvišje cene plača za staro zlato, srebro in novce kakor tudi za zobovje M. Ilger-ja sin, Maribor. Gosposka ulica 15. 1548

Pozor! Patent posteljni fotel, soliden, praktičen, za vsako sobo uporaben, od 1000 Din naprej pri izumitelju in izdelovalcu B. Jagodič, Rotovski trg 3. 3090

Velika okazijska prodaja!

Od 10. januarja naprej!

Crepe de China, Krenpmongo'a, Molresvile, moškega sukna, blaga za plašče in obleke, baržuna, barhenta, kr stalne svile, vseh vrst bele tkanine, posteljnine, posteljih garnitur i. t. d. pri trdki

Doiček i Marini, Maribor, Gosposka ulica 27

Poiskusite naše nove pekarske specialitete

kakor: Stole a la cokosette, sijajne v okusu in trajne
Samostanske rogljičke iz francoskega testa

Pravi tirolski sadni kruh (ni za zamenjati z drugimi izdelki) v vsaki velikosti, trajen

Gasteinski prepečenec v vseh oblikah, izvrstno čajno pecivo, veselje vsake gospodinjice

Pravi opatijski prepečenec, izvrstnega okusa

in naši vsestransko znani in priljubljeni orehovi rogljički, požunski upognjenci in vinske patčice, venčasti kolači itd.

Pekarna Schmid, Maribor, Jurčičeva ulica 6

Preprodajalci popust!
Pošilja se na vse strani!

Kolesarji pozor!

Zima je tu! Prihajajočas, ko bo treba oddati vaše kolo v popolno oskrbo in shrambo čez zimo.

V istem času se vam nudi prilika, da daste vaše kolo temeljito popraviti. Generalno popravilo z emajlacijo na 180 stopinj vročine potom električne peči, poniklanje ter temeljito očiščenje in brušenje vseh krogličnih ležajev, tako, da postane kolo z malimi izdatki zopet novo. Zadostuje dopisnica, da pridem po kolo na dom. Priporoča se mehanična delavnica **Justin Gustinčič**, Maribor, Tattenbachova ulica 14, nasproti Narodnega doma. 3009

Krasne pletene obleke

v veliki izbiri, po zelo nizki ceni prodaja: **Pletarna M. Vezjak**, Maribor, Vetrinjska ulica 17. 2319

Sobo

najmodernejše opremljeno, tik glavne- ga kolodvora oddam. **Aleksandrova c. 48.** 64

Oddam

opremljeno ali prazno sobo s posebnim vhodom in električno razsvetljavo v novi hiši. **Radvanjska cesta 16.** 61

Spalne in jedilne sobe

po najmodernejšem vzorcu in po konkurenčnih cenah prodam. **Mizarstvo Rudolf Kompara**, Aleksandrova c. 48. 63

Dame pozor!

Skornje po najnovejšem modelu. Zmerne cene. Izdeluje **Govedič**, Frankopanova ulica 10. Delavnica za popravila vseh gumijastih čevljev. 37

Ste li svoj denar zavrgli?

20% kronski boni (katere ste prejeli pri žigosanju kronskih bankovcev) se po najkulantnejši ceni kupujejo. **Prometna bančna družba**, Maribor, Cankarjeva ulica 14. 51

Abiturjent realke

prevzame instrukcije, primerno zaposlitev ali stopi v prakso. Ponudbe pod »Skromen« na upravo »Večernika«. 53

Vajenka

se takoj sprejme. **Modni atelje**, Frančiškanska ulica 21, II. nadstr. 69

Sobo, snažno in solučno

z eno ali dvema posteljama z uporabo kopalnice, s posebnim vhodom, oddam. **Naslov v upravi »Večernika«.** 27

TOVARNA GLASBIL IN GRAMOFONOV

Gramofoni od Din 998— dalje
Mandoline " " 136— "
Violine " " 95— "
Gitare " " 207— "
Trombe " " 505— "
Ročne harmonike " " 85— "

3361

PRODAJALNA: TRG SVOBODE
Nova Scherbaumova zgradba

ZEISS PUNKTAL

Diplomirani optik
z državnim izpitom

PETELN
MARIBOR, GOSPOSKA 5

Prevzem gostilne

Cenjenemu občinstvu, posebno pa Primorcem, vljudno naznanjam, da sem prevzel v Hočah, tik za cerkvijo, staro znano gostilno **Frangéš**. Točim prvovrstna štajerska, kakor tudi pristna dalmatinska vina iz okolice Šibenika. Z mrzlimi in toplimi jedili, kakor dnevno svežimi morskimi ribami izborna priskrbljeno. Prenočišča za turiste. **Krasna izletna točka za Mariborčane.** Ugodne zveze z vlaki in avtobusi. — Za obilen obisk se priporoča

MILAN ŠOLAR — GOSTILNIČAR

ODOL

Kalodont, Clorodont, Pebeco i. t. d. nudi **najugodnejše** in kupi **ODOL** steklenice. Galanterijska trgovina

Drago ROSINA
Vetrinjska ulica št. 26

Lep, svetel
trgovski lokal

z lepo opremo, prikladen za vsa ko stroko, na prometnem kraju, v bližini glavnega kolodvora, se takoj odda. Vprašanja pod »Excelsior 1930« na anončno pisarno **Hinko Sax** Maribor. 50

Zastore, zavese in posteljna **pregrinjala** v zelo okusni izdelavi, kakor tudi perilo za dame, otroke in gospode po meri dobite pri

OLGI RUPNIK
atelje za perilo

Maribor, Slovenska ul. 20

Tudi dostavljeno blago se prevzame v delo 68

Nominirajte se CMD!

Pouk v srbščini

začetek in konverzacija **želi** rodbina.

Ponudbe s pogoji pod »Popolnoma perfekten« na upravo lista. 110

Veliko zalogo

najfinejših čajev, kave, ruma, konjaka, kakor vsakovrstno specerijsko blago po najnižjih cenah priporoča

JOSIP WEIS

(prej F. HARTINGER)

Maribor, Aleksandrova cesta 29

Otvoritveno naznanilo!

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem otvoril renovirano

PEKARNO

v **Smetanovi ulici 51**
Maribor

Potrudil se bom, da cenj. odjemalce vedno zadovoljim s svežim ter okusnim kruhom in pecivom, ki ga na željo tudi dostavim. V prijetni nadi na obilni obisk, se cenj. odjemalcem najtopleje priporoča 71

FRANJO KOREN, pekarna

Se je čas,
da si zasigurate srečko

drž. razr. loterije. I. žrebanje bo 16. t. m. Brez srečk ne more nihče čez noč obogateti in priti do blagostanja. S srečko na je to mogoče. Ne ostanite brez srečk! — Srečke se dobijo v

upravi »JUTRA« in »VEČERNIKA« v Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

OBLASTNA HRANILNICA MARIBORSKE OBLASTI

Centrala: **MARIBOR, Trg Svobode 3.**

Podružnica: **CELJE, Cankarjeva 11, nasproti pošte**

(Preje: Južnoštajerska hranilnica, Celje)

Dovoljuje vsakovrstna komunalna, melioracijska in hipotekarna posojila, daje posojila na vrednostne papirje in v tekočem računu, eskontira in reeskontira menice, izvršuje žirovne in kontokorentne posle in vse druge v denarno stroko spadajoče transakcije. — **Sprejema vloge** na vložne knjižice in tekoči račun od zasebnikov, ustanov in drugih denarnih zavodov ter jih **obrestuje najugodnejše**. — Za vse obveze Oblastne hranilnice mariborske oblasti jamči **Dravska banovina** z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Zato so naložbe v zavodu **pupilarno varne**. — Vlagateljem izven Maribora in Celja pošlje na zahtevo položnice.